

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/101/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201802
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5620201802.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú C.Í. D., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Mestom Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524 dieťa matky Ž. D., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Š. XXXX/X, M. G., otca v rodnom liste neuvedeného, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na uloženie výchovného opatrenia, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Matka je p o v i n n á maloletú C. D., nar. XX. X. XXXX, o d o v z d a ť do starostlivosti Reedukačného centra, so sídlom Trstín 335, IČO: 00 163 317.

II. Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/101/2020 o nariadení výchovného opatrenia maloletému dieťaťu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 16. 6. 2020 návrh na uloženie výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu pobytom v Reedukačnom centre Trstín, najdlhšie na šesť mesiacov. Súčasne podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd maloletú C. D., nar. XX. X. XXXX, odovzdal do starostlivosti Reedukačného centra Trstín. Ako dôvod uviedol, že maloletá žije v neúplnej rodine, otec nie je v rodnom liste uvedený. Matka má ešte dve maloleté deti, z ktorých jedno je v jej starostlivosti, momentálne je vo vysokom štádiu tehotenstva. Spolu s druhom a deťmi obýva jednoizbový mestský nájomný byt v mestskej časti T.. Domácnosť je zariadená primerane potrebám rodiny. Hygiena domácnosti je na nižšej úrovni. Navrhovateľ poukázal na to, že u maloletej sa začalo prejavovať problémové správanie už v roku 2014, kedy sa dopustila priestupku proti majetku. Opakovane sa dopustila priestupku aj v roku 2015. Na žiadosť matky bola umiestnená od 4. 9. 2017 do 15. 12. 2017 v Diagnostickom centre v Ružomberku, z dôvodu problémov s usmerňovaním jej správania, nerešpektovania autorít, nevhodnej partie a túlania sa. Dňa 11. 12. 2018 matka oznámila, že s maloletou opäť začínajú výchovné problémy. Koncom roka 2018 sa dieťa dopustilo dvoch priestupkov proti majetku. Maloletá bola opätovne od 6. 5. 2019 do 19. 8. 2019 na pobyte v Diagnostickom centre v Ružomberku. V školskom roku 2019/2020 nastúpila do 7. ročníka na Základnej škole, U. N.. K.. E., M. G.. Zo správy školy vyplynulo, že maloletá sa na hodinách zapája aktívne, vo výchovno-vzdelávacom procese dosahuje primerané výsledky, jej správanie je slušné aj mimo vyučovacích hodín, všetky vymeškané hodiny mala ospravedlnené. Dňa 29. 1. 2020 matka uviedla, že s maloletou má znovu problémy. Dieťa nespáva doma, nerešpektuje ju. Problémy avizovala aj škola (neskoré príchody na vyučovanie). Podľa matky má maloletá priateľa, ktorý je od nej starší, fajčí a požíva návykové látky. Matka sa vyjadrila, že by chcela, aby bola maloletá umiestnená v reedukačnom zariadení. Dňa 19. 2. 2020 sa maloletá dopustila ďalšieho priestupku proti majetku, odcudzila z predajne COOP Jednota tovar v hodnote 13,60 eur a z predajne Teta drogéria tovar v hodnote 5,99 eur. Následne dňa 22. 2. 2020

odcudzila tovar z OD Tesco Liptovský Mikuláš v hodnote 9,99 eur. Matka predložila výsledky z odberov krvi maloletej, kde boli zistené stopy metamfetamínu a potvrdené cannabinoidy. Reedukačné centrum v Trstíne súhlasí s umiestnením maloletej.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti matky. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

16. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. Pre rozhodnutie o podanom návrhu sa súd oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s návrhom, správou Diagnostického centra v Ružomberku, správou Základnej školy U. U. N.. K.. E. H. M. G., ktorú maloletá navštevuje, ako aj s priestupkovými vecami Okresného úradu Liptovský Mikuláš. Súd mal v danej veci osvedčené, že maloletá je momentálne v starostlivosti matky, ktorá jej výchovu nezvláda. Otec dieťaťa je neznámy. V roku 2020 sa maloletá mala dopustiť viacerých majetkových priestupkov proti majetku. Podľa správy Základnej školy U. U. N.. K.. E. H. M. G. zo dňa 5. 2. 2020, začína byť školská dochádzka maloletej problematická. Výsledkové listy odberu krvi dieťaťa z marca 2020 potvrdzujú, že u maloletej boli zistené stopy metamfetamínu a pozitívne boli aj cannabinoidy. Z dôvodu, že maloletá matku nerešpektuje, požiadala matka o umiestnenie dieťaťa do reedukačného zariadenia. Vzhľadom na zistené skutočnosti, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, pretože život, zdravý vývoj a riadna výchova maloletej sú vážne ohrozené, a ochrana jej záujmov vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. V danom prípade je tak osvedčená naliehavosť riešenia situácie maloletej prostredníctvom neodkladného opatrenia. Na základe uvedeného súd podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke uložil povinnosť dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti Reedukačného centra v Trstíne, ktoré s jej umiestnením súhlasí. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem dieťaťa, najmä na jeho zdravie, vývinové potreby, citové väzby a stabilitu výchovného prostredia.

17. O návrhu na nariadenie výchovného opatrenia maloletej bude súd rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov bude rozhodovať v súlade s najlepším záujmom dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).